IVngitur hic ſexta regio umbriam complexa: agrūq́ gallicum circa ariminum: Ab ancone gallica ora icipit togata gallia cognomie ſiculi & liburni plurimi eius tractū tenuere in primis palmenſem: ꝑtutianum adrianumq́ agrū. Vmbri eos expuler̄: hos hetruria: hanc galli. Vmbroꝝ gens antiquiſſima italiæ exiſtimat̄ ut quos umbrios a græcis putēt dictos. ꝙ in undatione terraꝝ hymbrib⁹ ſupfuiſſent. Trecēta eoꝝ oppida tuſci debellaſſe reperiūtur. Nūc i ora flumē eſis ſenogallia metaurus fluuius. colonia fanum fortunæ piſauꝝ cū amne. Et intus hiſpellū tuder. Decætero amerini attidiates aſiriates: arnates: æſinates: cāertes. caſuētini: carſulāi. doiates cognomie ſalētini: ſulginates: foroflam miniēſes: foroiulienſes cognomie cōcubienſes. forobremitiāi. foroſem pronienſes: iginini. iteranates cognoie nartes meuanates: meuanionēſes: mattilicates. narniēſes quod oppidum nequinum antea uocitatum eſt: nucerini cognomine fauonienſes: & camellani: otriculani oſtrani: pitulani cognomine piſuentes: & alii: mergētini: peſtini: ſetinates: faſcinates: ſpolētini: ſuateāi: ſeſtinates: ſuillates: ſadinates: trebiates: tuſſicāi: tibernates: cognoie tyburini: & alii timetaurēſes: ueſionicates: urbinates cognoie metaurēſes: & alii hortēſes: uettionēſes: uidinates: uiuētani. In hoc ſitu iteriere feliginates: & q̄ cluſiolū tenuere ſupra iterrānani: & ſaranates cū oppidis acerris q̄ uafriæ cognīabātur. Turocelo qđ uettiolū. Itē ſollinates: ſuriates: falienates. Apiennates ieteriere & arienates cum crinouolo: & uſcidicani: & plagenſes: piſiiates: cælaſtini: Ameriā ſupraſcriptam Cato ante perſei bellum conditam annis. d. ccccixiiii. prodidit.

Octaua regio. Capi. xiiii.

OCtaua regio determinatur arimino: pado: pennino. In ora fluuius cruſtuminū: ariminū colonia cum amnibus arimino & apruſa. Fluuius hinc rubico quondā finis italiæ. Ab eo ſapis: & uitis: & anemo. Reuēna ſabinorum oppidum cū amne beſede ab ancone. cii. M. paſſibus. nec ꝑcul a mari umbrorū butriū. Intus coloniā bononia felſina uocitata cū princeps hetruriæ eſſet. Brixiſū: mutina: parma: placētia. Oppida ceſena: claterna: forūclodii: liuii. Pompiſii truentinorū cornelii: lici: fauentini: fidentini: oteſini: padinates: regienſes a Lepido. ſolanates: ſaltuſq́ qui galliani cognominantur: aquinates: tannitani: ueliates cognomine ueteti: regiates: urbinates. In hoc tractu ieterierūt boii: quorum tribus. cxii. fuiſſe auctor eſt Cato. Item ſenones q̄ cœperunt romam.

De pado flumine. Capi. xv.

PAdus e gremio ueſuli mōtis celſiſſimū in cacumē elati finibus ligurū gabiēnoꝝ uiſendo fonte ꝓfluēs cōdēſq́ ſeſe cuniculo: & in forouibiēſiū ego iteꝝ exoriēs: nulli āniū claritate inferior: a græcis dictus eridanus: ac pœna Phaetōtis illuſtrat⁹. Auget̄ ad cāis ortus liquatis niuibus: agris q̄ nauigiis torrētior: nil tamē ex rapto ſibi uēdicās. Atq́ ubi liqt agros: ubertate largior. ccc. M. paſſibus a fonte addēs meatu duodenonagita. Nec amnes tm̄ apeninos alpinoſq́ nauigabiles capiēs. ſed lacus quoq́ imēſos in eū ſeſe exonerātes omni numero. xxx. flumina in mare hadriaticū defert Celeberrima ex iis apēnini latere iactū: tanaꝝ: trebiā placētinū: taꝝ. niciā: gabellum ſcultenā. rhenū. Alpiū uero ſturā. morgū: durias duas: ſeſſiten: ticinū: lambrū: abduā: olliū: mintium. Nec alius amniū tā breui ſpatio maioris icremēti eſt. Vrgetur quippe aqaurū mole: & in ꝓfundū agit̄ Grauis terræ q̄q̄ deductus in flumina: & foſſas inter rauēnam altinūq́ paſſuū. cxx. M. tamem quia largius uomit ſeptē maria dictus facere. Anguſta ſoſſa rauennā trahit̄: ubi padoſa uocatur: quondā meſſanicus appellatus. Proximū inde oſtiū magnitudinē portus habet: qui uatreni dicitur. Quo Claudius Cæſar e britania triūphās prægrādi illa domo uerius q̄ neue itrauit hadriam. Hoc ante eridanū hoſtiū dictū eſt: ab aliis ſpineticū ab urbe ſpina: que fuit iuxta: præualēs & delphicis creditum eſt theſauris cōdita a Diomede. Auget ibi padum uatrenus amnis ex forocorneliēſi agro. Priximū īde hoſtium capraſiæ: dein ſagis: dein uolane: qđ ante olane uocabatur. Omnia ea foſſas fluminaq́ primi aſagi fecere tuſci egeſto amnis impetu p̄ trāſuerſum in hadrianoꝝ paludes: quæ ſeptē maria appellant̄: nobili portu oppidi tuſcorum atriæ a quo atriaticū mare ante appellatum: qđ nunc hadriaticum. Inde hoſtia plena carbonaria ac foſſiones philiſtinæ. quod alli tartarū uocāt. Omnia ex philiſtinæ foſſe abūdatione naſcentia accedentibus ateſi ex tridentinis alpibus & ūgiſono ex patauinoꝝ agris. Pars eorū & ꝓximū portum facit brūduſiū ſicut edronē Modoaci duo ac foſſa alodia. His ſe padus miſcet: ac p̄ hæc effūditur plerunq́: ut in egypto nilus quod uocāt delta: triquetrāq́ figuram in alpes atq́ oram maris facere proditur ſtad. ii. M. circuitu. pudet a græcis italiæ rationem mutuari. Metrodorus tamen Septius dicit. Quoniam circa fontem arbor multa ſit picea quæ pades gallice uocet̄ padum hoc nomē accepiſſe Ligurium quidem lingua amnem ipſum bodicum uocari: quod ſignificet fundo carētum. Cui argumento adeſt oppidum iuxta induſtria uetuſto noie bondicomagum: ubi precipua altitudo incipit.

De italia traſpadana regio nona. Capi. xvi.

TRaſpadana appellatur ab eo regio nona tota i mediterraneo: cui maria cuncta fluctuoſo alueo importāt. Oppida uibiforum: ſeguſio. Coloniæ ab alpium radicibus auguſta taurinorū antiqua liguꝝ ſtirpe: inde nauigabili pado. Dein ſalaſoꝝ auguſta prætoria iuxta geminas alpium fauces graias atq́ pœninas. His pœnos: graiis Herculem trāſiſſe memorant oppidum epo